

HPV

(ပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက်)

ကသံဉ်ဒီသဒါ

Gardasil®

တၢ်လၢနကဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်

1 HPV စံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

Genital human papillomavirus (HPV)

(မ့ၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤ ပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက်) မ့ၢ်ခွါသ့ၣ် ထံးတၢ်ဘၣ်ကံတၢ်ဆါယၢ်လၢ အရၤလီၤသးအါတက့ၢ်လၢအမဲးကၤကီၢ်စၢ်ဖိၣ်အပူၤလီၤ. ပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက်အဆီၣ်ဒီး မ့ၢ်ခွါ သ့ၣ်ထံးတၢ်ရၤလီၤမ့ၢ်ခွါတဖၣ်အါန့ၣ်တၢ်ယၢ်ယၢ်ဘၣ်ကံဒီး HPV တၢ်ဆါအံၤ တဘျီတျီလၢအမဲးသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤလီၤ.

ခါခဲအံၤပျက်စီးမှုကၤအနီၣ်ဂံၢ်အကကွၢ် 20 ယၢ်ယၢ်ဘၣ် ကံတၢ်ဆါအံၤ, ဒီးတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်န့ၣ်ပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက် 6 က ကွၢ်ယၢ်ယၢ်ဘၣ်ကံဒီးတၢ်ဆါအံၤ လီၤ. ညီန့ၣ် HPV ရၤလီၤ အသးခီဖျိမ့ၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤတၢ်ရၤလီၤမ့ၢ်ခွါ သးန့ၣ်လီၤ.

အါတက့ၢ် HPV တၢ်ဘၣ်ကံတၢ်ဆါအံၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ဆါအံၤကွၢ်ပနီၣ် နီတမံၤဘၣ်, ဒီးဘျီကွၢ် ဒုၣ်အတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် HPV တၢ်ဆါအံၤဒုးအိၣ်ထီၣ် ဒါလီၤခိၣ်ထိးခဲစၢ်တၢ်ဆါအံၤ သ့ၣ်လီၤ. ဒါလီၤခိၣ်ထိးခဲစၢ်တၢ်ဆါအံၤမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ် 2 မံၤတမံၤ လၢအဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်သံခီဖျိခဲစၢ်တၢ်ဆါအံၤပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက် အကျါလၢပနီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢအမဲးကၤကီၢ်စၢ်ဖိၣ်အပူၤ, ကံးနံၣ်ဒီးပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက် 10,000 ဂၤယၢ်ယၢ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဒဲး ဒါလီၤခိၣ်ထိးခဲစၢ်ဒီးအဂၤ 4,000 ယၢ်ယၢ်န့ၣ်ကသံလၢ တၢ်ဆါအံၤအယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

HPV တၢ်ဆါအံၤဒုးကဲထီၣ်စ့ၢ်ကံးခဲစၢ်တၢ်ဆါအံၤလၢတအိၣ် ထီၣ်ညီန့ၣ်စ့ၢ်ကံးခဲစၢ်, ဒီးအမ့ၢ်ပိၣ်မ့ၢ်ခွါအလီၤကျါဒီးကွၢ်ဂီၤ ခိၣ်ထိးခဲစၢ်ဒီးခဲစၢ်အကလုာ်အဂၤတဖၣ် လၢအကဲထီၣ် လၢပိၣ်ခွါဒီးပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါအံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်စ့ၢ် ကံး တၢ်ထူးထီၣ်လၢမ့ၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤအလီၤဒီးလၢကံးယုၢ်ပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူစါယါဘျီ HPV တၢ်ဆါအံၤတဖၣ်ကံးခဲစၢ်တၢ်ဆါအံၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ဆါပိၣ်ထွဲ ထီၣ်တၢ်ဆါအံၤအခံတနီၤန့ၣ်တၢ်ကူစါအီၤ သ့ၣ်ဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.

2 HPV ကသံဉ်ဒီသဒါ - ဘၣ်မနုၤအယိၣ်ပဘၣ်ဒီးန့ၣ် ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤလဲၣ်.

HPV ကသံဉ်ဒီသဒါအံၤ အရၤဒိၣ်ဝဲမ့ၢ်လၢ ကသံဉ်ဒီသဒါ ဒါလီၤခိၣ်ထိး ခဲစၢ် လၢပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ်အပူၤသ့ၣ် ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဆဲးန့ၣ် အီၤဖဲပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက် ဖဲတၢ်ချး အဘၣ်ကံဒီးတၢ်ဆါအံၤဒီးဘၣ် အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒီသဒါ HPV အကသံဉ်ဒီသဒါအံၤတၢ်ပညိၣ်အီၤ လၢကတီၢ်ယံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒါ တမ့ၢ်တၢ်မၤပုၤန့ၣ်တၢ်ဒိကွၢ်ဒါလီၤခိၣ်ထိးတၢ်ဆါအလီၤ ဘၣ်. ပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ်ကြားမၤကွၢ်အသးလၢတၢ်မၤကွၢ်လဲစၢ်တၢ် ဆါလၢဒါလီၤပျက်စီးမှုဖယ်ရှားရန်အတွက် (Pap test) ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါလၢနမၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ကသံဉ်ဒီသဒါ ဒါလီၤခိၣ်ထိး ခဲစၢ် အကျါတၢ်လၢအဟ့ၣ်တၢ်ဒီသဒါအရၤ HPV သ့ၣ် န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်အံၤဟ့ၣ်တၢ်ဒီသဒါအရၤ ပိၣ်ခွါ ဒီးပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်, လၢတၢ်ကဒီသဒါ ဒါလီၤခိၣ်ထိးခဲစၢ် အဂီၢ်, တၢ်အံၤဒီသဒါ ပိၣ်မ့ၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤဒီး ပိၣ်မ့ၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤခိၣ်ထိးခဲစၢ် လၢပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ်အပူၤဒီးမ့ၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤအထူး တဖၣ်လၢ ပိၣ်ခွါဒီးပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ်အပူၤသ့ၣ်ကံး ဝဲလီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအဂၤန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤထဲဒုၣ်ပိၣ်မ့ၢ်ခွါ တဖၣ်အဆီၣ်, ဒီးထဲဒုၣ်လၢတၢ်ကဒီသဒါ cervical cancer အဂီၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.

3 မတၢ်ကြားဒီးန့ၣ် HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤဒီး အခါဖဲလဲၣ်.

ပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ် - ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤအညီန့ၣ်အသိး
• HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢ ပိၣ်မ့ၢ်ခွါဖဲသ့ၣ်လၢအသး နံၣ်အိၣ် 11 နံၣ် မ့ၢ်မ့ၢ် 12 နံၣ်တဖၣ် လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်အီၤ ဆူပိၣ်မ့ၢ်ခွါဖဲသ့ၣ်လၢ အသးနံၣ်အိၣ်စးထီၣ်လၢ 9 နံၣ်တဖၣ်လီၤ.

ဘၣ်မနုၤအယိၣ် HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ် အီၤဆူပိၣ်မ့ၢ်ခွါဖဲသ့ၣ် လၢအသးနံၣ်အိၣ်ထဲအံၤတဖၣ်လဲၣ်. တၢ်အံၤအရၤဒိၣ်လၢပိၣ်မ့ၢ်ခွါဖဲသ့ၣ်ကမၤန့ၣ် HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤ တချး အမဲးသ့ၣ်အိၣ်ဒီးမ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး တၢ်ရၤလီၤမ့ၢ်ခွါအဆီၣ်ကတၢ်တဘျီန့ၣ်လီၤ - မ့ၢ်လၢအမဲးသ့ၣ်အ human papillomavirus တဖၣ်ဖျါထီၣ်ဒီးဘၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤပိၣ်မ့ၢ်ခွါဖဲသ့ၣ် မ့ၢ်မ့ၢ် ပိၣ်မ့ၢ်ခွါတကၤဘၣ်ကံဒီးတၢ်ဆါအံၤတစုန့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤတမၤတၢ်ဘၣ် မ့ၢ်မ့ၢ် တမၤတၢ်နီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ် - တၢ်ဆဲးပျက်စီးမှုကၤကသံဉ်ဒီသဒါ
• ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်စ့ၢ်ကံးလၢ ပိၣ်မ့ၢ်ခွါဖဲသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ်လၢအသးအိၣ် 13 နံၣ် ဆူ 26 နံၣ် တဖၣ်လၢအတၢ်ဒီးန့ၣ်ကသံဉ်ဒီသဒါ 3 ဖျါဖဲအမဲးသ့ၣ် အသးစၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်ခွါတဖၣ်
ပိၣ်ခွါလၢအသးအိၣ် 9 နံၣ်တုၤ 26 နံၣ်တဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဒီးန့ၣ် HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤလၢကဒီသဒါ ပိၣ်ခွါ ကွၢ်ဂီၤအထူးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်ဒီးပိၣ်မ့ၢ်ခွါတဖၣ်န့ၣ်, တၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်အဂၤကတၢ်လၢကဒီးန့ၣ်ကသံဉ်ဒီသဒါ တၢ်ဆါအံၤတချးမ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်ရၤလီၤမ့ၢ်ခွါအဆီၣ်ကတၢ်တဘျီန့ၣ်လီၤ.

HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤတဘျီ 3 ဖျါ
1st အခိၣ်ထံးတဘျီလၢခဲအံၤအဂီၢ်
2nd ခံဘျီတဘျီလၢ 1 တုၤ 2 လၢ ဖဲ 1 တဘျီဝံၤအလီၤခံ
3rd သၢဘျီတဘျီ 6 လၢ ဖဲအခိၣ်ထံးတဘျီဝံၤအလီၤခံ

တၢ်တဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါလၢတၢ်ကမၤအါထီၣ် (ဆဲးအါထီၣ်) ကသံဉ်တဖၣ်ဘၣ်. HPV ကသံဉ်ဒီသဒါအံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤတ ဘျီယီဒီးကသံဉ် ဒီသဒါအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

4 ပျက်စီးမှုကၤကြားဒီးန့ၣ် HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါ မ့ၢ်မ့ၢ် ကြားဒီးဝဲတဖၣ်.

• ပျက်စီးမှုကၤလၢလၢအိၣ်ဒီးသ့ၣ်တဘၣ်လီၤတုၤဒုၣ်လဲၣ်တၢ် ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်လၢသး သမ့ၢ်ဒီးတၢ်ကျိၣ်ကျိၣ်တမံၤလၢအဆီၣ်လၢ HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါ အပူၤတဖၣ်, မ့ၢ်မ့ၢ် HPV ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါလၢအပူၤကွၢ်တဖျါန့ၣ် တကြားဒီးန့ၣ် ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤဘၣ်. ဝဲဘၣ်နကသံဉ်သရၣ်လၢ ပျက်စီးမှုကၤလၢအဆီၣ်ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်ဆါလၢအတဘၣ်လီၤဒီး ကသံဉ်ဒီသဒါန့ၣ်ကျိၣ်ကျိၣ်တမံၤလၢလၢအပုၤယုၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လီၤဒီး ကူၤတကလုာ် (yeast) န့ၣ်တက့ၢ်.

- HPV ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါန့ၣ်တၢ်တဟ့ၣ်ကူၣ်အီၤလၢ **ပိာ်မ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးအဟူးအသးတဖၣ်**ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သန့က, တၢ်ဒီးန့ၣ် HPV ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါဖဲတၢ်အိၣ်ဒီးဟူးသး န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ကဆိကမိၣ်အီၤလၢ ကမၤကတၢ်ကွၢ်တၢ် အိၣ်ဒီးဟူးသးဘၣ်. ပိာ်မ့ၣ်လၢအဆးအိၣ်အဖိန့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဒီးန့ၣ်ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ.

ပိာ်မ့ၣ်တဂၤလၢလၢအသ့ၣ်ညါလီၤအသးလၢအိၣ်ဒီးအဟူးအသး ဖဲအဒီးန့ၣ် HPV ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ် ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအီၤလၢကဆိကမိၣ်ကျဲးဖိကဟ့ၣ် လၢအထူးထီၣ်ပန့ၣ်အ **HPV in pregnancy registry (HPV တၢ်အိၣ်ဒီးဟူးသးတၢ်ဆါလီၤမံၤ)** ဖဲ 800-986-8999 န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကမၤစၢၤပုၤလၢပကမၤလိန့ၣ်ပိာ်မ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီး ဟူးသးတဖၣ်အတၢ်ခိဆါကၤဒီး ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤ နီၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ပုၤလၢအဆိးကတုၤတဖၣ်ဖဲအဒီးန့ၣ် HPV ကသံဃ်ဆေးဒီသ ဒါတၢ်ဆါခိတၢ်ရဲၣ်ကျဲးပၤအိၣ်အသးန့ၣ်ဆေးဒီးန့ၣ်ကသံဃ်ဆေးဒီသ ဒါတၢ်ဆါအံၤ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဆိးကတုၤဖဲအကြား **မ့တမ့ၢ်အ ဆိးကုနးနးကလံာ် တဖၣ်**ကြားအိၣ်ခိးတုၤအဝဲသ့ၣ်ဘျါကတုၤစုန့ၣ်လီၤ.

5 တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢအအိၣ်ထီၣ်လၢကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤန့ၣ်မ့ၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်.

HPV ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤဘၣ်တၢ်စုးကါတုၤအီၤလၢ U.S အပူၤဒီး လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢဒီးဘၣ်ညါလၢတဘျးန့ၣ်အတီၢ်ပူၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ပူၤဖျးဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်သန့က, ကသံဃ်ဖိၣ်တမံၤလၢလၢန့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲနးနးသ့ၣ်, နီၣ်အမ့ၢ်တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးကသံဃ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါ တမံၤလၢလၢ ဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်ဆါနးနးကျိၣ်ကျိၣ်, မ့တမ့ၢ် တုၤဆူတၢ်သံတၢ်ပုၤတဖၣ် န့ၣ်စ့ၤဝဲဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

သ့ၣ်တဘၣ်လိာ်တုၤဒၣ်လဲၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ် အိၣ်လၢသးသမူအကီၢ်ခိ ဖျါကသံဃ်ဆေး ဒီသဒါတၢ်ဆါတဖၣ် တအိၣ်အါကဲာ်ဆိးဘၣ်. တၢ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်န့ၣ်, တၢ်အံၤကကထီၣ်အသးလၢစ့ၤမံးန့ၣ် အတီၢ်ပူၤဆူစ့ၤန့ၣ်ရဲၣ်အတီၢ်ပူၤဖဲ တၢ်ဒီးန့ၣ် ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါ ခါဝဲလၢလီၤခဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါတဖၣ်တဖျး ဆူ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲဖဲအကြားတဖၣ်

ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢအိၣ်ထီၣ်ဒီး HPV ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. တၢ်တဖၣ်အံၤတကဲထီၣ်အသးယံာ်ယံာ်ဘၣ်ဒီးကလီၤမၢ်ကွၢ်ဒၣ်အတၢ်လီၤ.

- တၢ်ခိဆါကၤလၢစုဒုၣ်တီၢ်အပူၤဖဲတၢ်ဆေးကသံဃ်ဒီသဒါတၢ်ဆါဝဲအလီၢ်ခဲ -
  - ဆါ (ပုၤအဂၤ 10 အကျါ 8 ဂၤယၣ်ယၣ်)
  - တၢ်ထီၣ်ပြု မ့တမ့ၢ် ညိးထီၣ် (ပုၤ 4 ဂၤအကျါ 1 ဂၤယၣ်ယၣ်)
- တၢ်ကီၢ်ထီၣ်
  - တဖျးတဖျး (100° F) (ပုၤအဂၤ 10 အကျါ 1 ဂၤယၣ်ယၣ်)
  - ဖဲအကြား (102° F) (ပုၤ 65 ဂၤအကျါ 1 ဂၤယၣ်ယၣ်)
- တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအဂၤတဖၣ် -
  - ခိၣ်ဆါ (3 ဂၤအကျါ 1 ဂၤယၣ်ယၣ်)
  - တၢ်သးသပုၤ. သးသပုၤကွၢ်တဖျးဒီးဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် ယုၢ်ညၣ်ထူၣ်သံးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်) ကဲ ထီၣ်သ့ၣ်တၢ်ယါဘျါအကတီၢ်အခါ, လၢအပၣ်ယုာ်ဒီးတၢ်ဆေး ကသံဃ်ဒီသဒါတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. **တၢ်ဆူၣ်နီၤလီၤ မ့တမ့ၢ် မံးနီၤလီၤ 15 မံးနးယၣ်ယၣ်ဖဲတၢ်ဆေးကသံဃ်ဒီသဒါတၢ်ဆါဝဲအလီၢ်ခဲက မၤစၢၤဒီသဒါ တၢ်သးသပုၤဒီးတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးအိၣ်ထီၣ်ခိဖျါတၢ်လီၤယံာ်** န့ၣ်လီၤ. တဲဘၣ်နပုၤဟ့ၣ် နီၤလီၤတၢ်လၢမ့ၢ်ပုၤဆါတုၤဘၣ်တၢ်ခိၣ်မူခိၣ်တယုၤ မ့တမ့ၢ် ခိၣ်တယုၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် အဖဲတရံး မ့တမ့ၢ် တၢ်သီၣ်ဝဲလၢနီၣ်ပုၤတဖၣ်အပူၤဖဲန့ၣ် တက့ၢ်.

ဒ်ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါအဂၤတဖၣ်အသိး, HPV ကသံဃ်ဆေးဒီသဒါတၢ်ဆါ ကဆိးမၤတၢ်လၢတၢ်လၢတညီနီၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ် ခဲနးနးကျိၣ်ကျိၣ်တဖၣ်အကီၢ်လီၤ.

6 တၢ်မ့ၢ်မၤအသးနးနးန့ၣ်ယကဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.

ယကြားယုကွၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးကသံဃ်လၢအနးဟံးယုကွၢ်တၢ်ကပြု - စုဒီးခိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်, ဖဲ ညိးထီၣ် မ့တမ့ၢ် နိးဖဲ - ဒီးတၢ်ကသါ ကီၢ်ခဲတဖၣ်

ယကြားမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.

- ကိးကသံဃ်သရၣ်, မ့တမ့ၢ် လဲၤဆူၤပုၤတဂၤန့ၣ်ဆူကသံဃ် သရၣ်အအိၣ် တဘျီယီတက့ၢ်.
- တဲကသံဃ်သရၣ်လၢတၢ်မနုၤကဲထီၣ်, မ့ၢ်နီၣ်မ့ၢ်သိဒီးတၢ်ဆါ ကတီၢ်လၢ တၢ်ကဲထီၣ်, ဒီးဖဲတၢ်ဟ့ၣ်ကသံဃ်ဒီသဒါတၢ်ဆါ န့ၣ်တက့ၢ်.
- သံကွၢ်နပုၤဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်မၤစၢၤလၢကတပဲဟံးဖျါထီၣ်တၢ်ခိ လၢကတြၢ်န့ၣ်နုၤနုၤ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS) အလံာ်တက့ၢ်ဒိတက့ၢ်. မ့တမ့ၢ် နုတြၢ် တၢ်ဟံးဖျါအံၤလၢ VAERS အပုၤယဲၤသန့ဖဲ www.vaers.hhs.gov, မ့တမ့ၢ် ကိး 1-800-822-7967 သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

VAERS တဟ့ၣ်နီၤလီၤကသံဃ်ကသီအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်.

7 The National Vaccine Injury Compensation Program (ထံကီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လိးတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးခိဖျါကသံဃ်ဆေးဒီသဒါ တၢ်ဆါအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ)

The National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) (ထံကီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လိးတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး ခိဖျါကသံဃ်ဆေးဒီသဒါ တၢ်ဆါအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ) ဘၣ်တၢ်ဒုး အိၣ်ထီၣ်ဖဲ ၁၉၈၆ န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအနာ်လၢအဝဲသ့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ် သ့ၣ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးခိဖျါက သံဃ်ဆေးဒီသဒါ တၢ်ဆါတဖၣ် ဘၣ် သ့ၣ်သ့ၣ်ဆိးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒီး VICP ခိဖျါ ကိး 1-800-338-2382 မ့တမ့ၢ် လဲၤဆူအဝဲသ့ၣ် အပုၤယဲၤသန့ဖဲ www.hrsa.gov/vaccinecompensation တက့ၢ်.

8 ယဘၣ်ယုမၤလိအါထီၣ်နီၣ်လဲၣ်.

- သံကွၢ်နပုၤဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်မၤစၢၤတက့ၢ်. အဝဲသ့ၣ်ကဟ့ၣ်လီၤ နုဒီးကသံဃ်ဆေး ဒီသဒါတၢ်ဆါတၢ်ကစီၣ်အဘိၣ် မ့တမ့ၢ် ကဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်လီၤအဂၤလၢနးနးန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ကိးနဟီၣ်ကဝီၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်ဝဲၤကျိၣ်တက့ၢ်.
- ဆဲးကျါ Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ဖဲ -
  - ကိး **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** မ့တမ့ၢ်
  - လဲၤ ဆူ CDC အပုၤယဲၤသန့ဖဲ www.cdc.gov/std/hpv ဒီး www.cdc.gov/vaccines

Vaccine Information Statement (Interim)
Human Papillomavirus (HPV) *Gardasil* - Karen 3/30/10
42 U.S.C. §300aa-26

Translation provided by the Minnesota Department of Health